

Op Stapel 2021-14

29 april 2021

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitsel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen
Guido Liessens
guido.liessens@g-o.be

Had u graag zelf de tekst van het ontwerpdecreet of -besluit nagelezen?
Laat het weten aan:

Jan Brewee
jan.brewee@g-o.be

U kunt er ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties bij de toelichting.

In deze aflevering:

- **Basisonderwijs:** diversen
- **Secundair onderwijs:** diversen

Ontwerp-BVR tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de organisatie van het schooljaar in het basisonderwijs, de personeelsformatie in het gewoon basisonderwijs, de puntenenveloppen voor de scholengemeenschappen basisonderwijs, het ondersteuningsaanbod voor gelijke onderwijskansen in het buitengewoon basisonderwijs, en de Rijdende kleuterschool Vlaanderen

Het besluit actualiseert het organisatiebesluit en brengt de SES-, GOK- en zorgbepalingen in overeenstemming met de recente wijzigingen in het decreet basisonderwijs (het verdwijnen van de driejaarlijkse GOK-cyclus in het buitengewoon basisonderwijs, de opname in de reguliere doorlichting van de controle op de aanwending van die middelen en de decretale verankering van de kleuring van de zorgmiddelen in het gewoon basisonderwijs; zie [Op Stapel 2021-10](#) van 26 maart 2021). We gaan daar niet verder op in.

Relevant om te vermelden binnen het bestek van *Op Stapel* is alleen de volgende precisering in het organisatiebesluit:

De lessen kunnen elk schooljaar, voor alle leerlingen of voor een leerlingengroep, anderhalve dag geschorst worden voor het houden van pedagogische studiedagen voor de leerkrachten.

Die anderhalve dag kan worden opgesplitst in halve dagen. De bepaling gaat al meteen in (formeel: op de dag die volgt op de publicatie van het wijzigingsbesluit in het Staatsblad).

Ontwerp-BVR over het geïntegreerde ondersteuningsaanbod gelijke onderwijskansen in het secundair onderwijs en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering, wat betreft studieaanbod, studietoelagen en projectsubsiëring contractuelen

Op het in overeenstemming brengen van de GOK-bepalingen in uitvoeringsbesluiten met de recente wijzigingen in de Codex secundair onderwijs (het verdwijnen van de driejaarlijkse GOK-cyclus en de opname in de reguliere doorlichting van de controle op de aanwending van die middelen) gaan we hier niet verder in: de middelen worden jaarlijks toegekend; aan de berekeningswijze verandert verder niets ([Op Stapel 2021-10](#) van 26 maart 2021)¹.

*

¹ Er wordt wel wat gesleuteld aan de formulering van de wijze waarop geattesteerd kan worden dat een ouder Romazigeuner is. Dat kan:

- aan de hand van een document van een officiële instantie in België of het land van herkomst of van een door de Vlaamse Gemeenschap erkende vzw waaruit blijkt dat hij Roma is. Bij documenten in een andere taal dan het Nederlands, Frans, Engels of Duits, kan om een Nederlandse vertaling door een Belgische beëdigde vertaler gevraagd worden;
- gedurende de periode dat de asielprocedure loopt, aan de hand van een document dat bij de asielaanvraag gevoegd is, waarin verklaard wordt dat de aanvrager Roma is;
- aan de hand van een verklaring van een asielcentrum dat hij bekendstaat als Romazigeuner.

Advies arbeidsrijpheid/arbeitsbereidheid

De verplichting voor de delibererende klassenraad elke geslaagde leerling in het eerste leerjaar van de tweede graad van arbeidsmarktgerichte opleidingen ongevraagd te adviseren over zijn arbeidsrijpheid en arbeidsbereidheid (met het oog op eventuele instap in duaal leren), vervalt (ook al dit schooljaar).

Matrix en concordantie

De matrix (op de eerste graad na, het volledige studieaanbod van het gemoderniseerde secundair onderwijs) en de concordantietabellen (de omzetting, conform de moderniseringskalender, van het oude naar het nieuwe studieaanbod) worden nogmaals bijgewerkt (u vindt de matrix en de concordantietabel – en binnenkort, na goedkeuring van het wijzigingsbesluit, de bijgewerkte versie ervan – als bijlage bij het BVR van 1 juni 2018 *houdende sommige maatregelen betreffende de modernisering van het secundair onderwijs*). Voor de opleidingen met dubbele finaliteit of arbeidsmarktfinaliteit wordt bovendien verder uitrol gegeven aan de toekenning van onderwijskwalificaties, beroepskwalificaties en deelkwalificaties (conform artikel 14 van het decreet op de kwalificatiestructuur leiden die structuuronderdelen in de derde graad tot een onderwijskwalificatie (voor Se-n-Se: beroepskwalificatie, behoudens schakeljaar) niveau 3 of 4 en in de tweede graad (enkel arbeidsmarktfinaliteit) eventueel tot een onderwijskwalificatie niveau 2.

Voor programmaties die niet langer in overeenstemming zijn met de matrix en de concordantietabellen na de opeenvolgende herwerkingen ervan sinds 1 september 2018, geldt de volgende regeling:

- de programmatie gaat van rechtswege over op het structuuronderdeel dat in de matrix het geprogrammeerde structuuronderdeel vervangt. Als een structuuronderdeel door méér structuuronderdelen wordt vervangen, kiest het schoolbestuur het (één) structuuronderdeel waarop de programmatie overgaat. Als een structuuronderdeel wordt opgeheven en niet vervangen, vervalt de programmatie;
- als de goedkeuring van een programmatie door de Vlaamse Regering aan een concordantievoorwaarde is gekoppeld, gaat die voorwaarde van rechtswege over op de concordantie die in de gewijzigde tabellen de eerdere concordantie vervangt. Als door de wijziging keuzemogelijkheden of gewijzigde keuzemogelijkheden voor concordantie ontstaan, kiest het schoolbestuur;
- de programmatie van een structuuronderdeel die door de Vlaamse Regering was afgewezen (louter) op basis van een motivering die niet meer strookt met de wijziging van de matrix, wordt van rechtswege goedgekeurd.

Procedure aanvraag wijzigingen aan de matrix (en, o.m. dientengevolge, aan de leerplannen)

Er gelden andere regels om structuuronderdelen die níet of niet automatisch (voor alle geslaagde leerlingen) leiden tot een onderwijskwalificatie, in de matrix op te laten nemen, dan voor structuuronderdelen waarvoor dat wél het geval is. Zo is er geen verplichte betrokkenheid van de onderwijsadministratie en de onderwijsinspectie bij de beoordeling van dossiers over structuuronderdelen die niet tot een onderwijskwalificatie leiden.

Concreet gaat het om:

- in het voltijds gewoon secundair onderwijs en OV 4 van het buitengewoon secundair onderwijs:
 - de structuuronderdelen van de eerste graad;
 - de structuuronderdelen van de tweede graad doorstroomfinaliteit en dubbele finaliteit en (afhankelijk van de invulling) sommige structuuronderdelen van de tweede graad arbeidsmarktfinaliteit;
 - de structuuronderdelen Se-n-Se;
- alle structuuronderdelen van OV 3 van het buitengewoon secundair onderwijs.

Beide procedures worden ook beter op elkaar afgestemd. En er komen verkorte procedures voor de actualisering en de schrapping van structuuronderdelen. We gaan daar niet verder op in.

Voor het stelsel Leren en Werken, dat uitdovend is, wordt de procedure voor indiening van voorstellen van nieuwe opleidingen geschrapt.

*

De leerplannen voor de tweede graad (waarvan de modernisering inging op 1 september 2021) mochten ter goedkeuring worden ingediend tot uiterlijk twee maanden na de parlementaire goedkeuring van het eindtermen (concreet: uiterlijk op 10 april 2021).

Later ingediende leerplannen voor het eerste leerjaar van de tweede graad in schooljaar 2021-22

- opgesteld louter omwille van de conformiteit met de wijzigingen aan de matrix vanaf 1 september 2021;
- of bijgestuurd louter omwille van de conformiteit met de wijzigingen aan de matrix vanaf 1 september 2021 of aan de samenstelling van structuuronderdelen met een of meer beroepskwalificaties, deelkwalificaties of sets van competenties;

zijn van rechtswege goedgekeurd.

*

Als leerplannen of curriculumdossiers moeten worden bijgestuurd ten gevolge van technische aanpassingen aan een structuuronderdeel², hoeven die niet opnieuw voor goedkeuring te

² Concreet gaat het om:

- redactionele aanpassingen van taalkundige, grammaticale of vormelijke aard, zonder afbreuk te doen aan de inhoudelijke omschrijving van de bepalingen van het structuuronderdeel;
- rechtzettingen van onnauwkeurigheden, zonder afbreuk te doen aan de inhoudelijke omschrijving van de bepalingen van het structuuronderdeel;
- wijzigingen in de naam van het structuuronderdeel of de naam van de beroepskwalificaties die onderdeel zijn van het structuuronderdeel, zonder afbreuk te doen aan de inhoudelijke omschrijving van de structuuronderdelen, zonder wijziging van de finaliteit en zonder wijziging van de competenties;
- wijzigingen in de beroepskwalificaties die onderdeel zijn van het structuuronderdeel, die beperkt zijn tot het opsplitsen of samenvoegen van beroepskwalificaties zonder wijziging van de competenties;
- wijzigingen in de onderwijsdoelen, meer bepaald de onderdelen waaruit het structuuronderdeel is samengesteld, ten gevolge van een actualisatie van een beroepskwalificatie, zonder dat de wijzigingen van de beroepskwalificaties aanleiding geven tot de toekenning van een ander kwalificatieniveau aan de beroepskwalificaties en zonder wijziging van de finaliteit.

worden voorgelegd: een kennisgeving aan de onderwijsinspectie (leerplannen) of AHOVOKS (curriculumdossiers) volstaat.

Experiment modulair onderwijs

Aan het experiment modularisering in een beperkt aantal scholen en centra DBSO komt eind 2024-25 een einde.

Tot dan geldt in het voltijds gewoon secundair onderwijs:

- vanaf het schooljaar 2021-22 mag geen enkele leerling in een modulaire opleiding worden toegelaten die, gezien zijn vooropleiding, nog ten minste twee schooljaren moet doorlopen om een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs te kunnen behalen;
- vanaf 2022-23 mag er geen enkele leerling in worden toegelaten die, gezien zijn vooropleiding, nog ten minste één schooljaar moet doorlopen om een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs te kunnen behalen;
- vanaf het schooljaar 2023-24 mag er geen enkele leerling in worden toegelaten die, gezien zijn vooropleiding, nog ten minste twee schooljaren moet doorlopen om een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs te kunnen behalen;
- in het schooljaar 2024-25 mag er geen enkele leerling in worden toegelaten die, gezien zijn vooropleiding, nog ten minste één schooljaar moet doorlopen om een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs te kunnen behalen;

en in het buitengewoon secundair onderwijs:

- vanaf het schooljaar 2021-22 mag geen enkele leerling in een modulaire opleiding worden toegelaten die, gezien zijn vooropleiding, nog ten minste vier schooljaren moet doorlopen om een getuigschrift van een opleiding te kunnen behalen;
- vanaf het schooljaar 2022-23 mag er geen enkele leerling in worden toegelaten die, gezien zijn vooropleiding, nog ten minste drie schooljaren moet doorlopen om een getuigschrift van een opleiding te kunnen behalen;
- vanaf het schooljaar 2023-24 mag er geen enkele leerling in worden toegelaten die, gezien zijn vooropleiding, nog ten minste twee schooljaren moet doorlopen om een getuigschrift van een opleiding te kunnen behalen;
- in het schooljaar 2024-25 mag er geen enkele leerling in worden toegelaten die, gezien zijn vooropleiding, nog ten minste één schooljaar moet doorlopen om een getuigschrift van een opleiding te kunnen behalen, tenzij in de integratiefase.

Voor het DBSO worden in een bijlage bij het besluit *nominatim* de centra opgenomen die nog tot in 2024-25 modulaire opleidingen mogen organiseren, met de opleidingen waarvoor dat kan (Begeleider in de kinderopvang, Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen, Schoonmaakhulp in instellingen en diensten, Verzorgende, Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige, Schoonmaakhulp in de thuiszorg, Basised medewerker organisaties en Onderhoudswerker), de opleidingenstructuur en de doelen voor de beroepsgerichte vorming. Voor het GO! is enkel *De Vesten* in Herentals betrokken.

Bekwaamheidsattest *Bewakingsagent*

Voor het opleidingsonderdeel dat tot het algemeen bekwaamheidsattest *Bewakingsagent* leidt (in de structuuronderdelen *Defensie en veiligheid*, *Integrale veiligheid* en *Veiligheidsberoepen*), gelden de bepalingen van het KB van 23 mei 2018 *betreffende de vereisten inzake beroepsopleiding, -ervaring en -bekwaamheid en inzake het psychotechnisch onderzoek voor het uitoefenen van een leidinggevende, uitvoerende of commerciële functie in een bewakingsonderneming, interne bewakingsdienst of opleidingsinstelling en de organisatie ervan*. Vorig jaar werd al eens een poging ondernomen die vereisten te *vertalen* in het organisatiebesluit voor het gewoon voltijds secundair onderwijs ([Op Stapel 2020-11](#) van 25 juni 2020). Aan die vertaling wordt nu gesleuteld:

Voor het opleidingsonderdeel dat leidt tot het behalen van het algemeen bekwaamheidsattest *Bewakingsagent*, geldt dat:

- de periode tussen de allereerste les tot het behalen van het bekwaamheidsattest en het laatste examen erover beperkt is tot twee kalenderjaren;
- de leerlingen binnen die periode maximaal vier keer (her)examen kunnen afleggen;
- ~~de periode tussen het laatste examen van een examenzittijd en het laatste herexamen dat aansluit op die zittijd, maar drie maanden mag bedragen en een herexamen niet later kan plaatsvinden dan de eerste lesdag van het daaropvolgende schooljaar~~ eventuele herexamens georganiseerd moeten worden uiterlijk drie maanden na het afleggen van het laatste examen van een vorige examenzittijd van het opleidingsonderdeel in kwestie;
- ~~binnen eenzelfde schooljaar~~ examens en herexamens van het opleidingsonderdeel in dezelfde school moeten worden afgelegd;
- de leerling het opleidingsonderdeel niet meer kan volgen als hij het al eerder in een al dan niet onderbroken periode van twee kalenderjaren heeft gevolgd in het secundair onderwijs (in welk structuuronderdeel ook) of daarbuiten en als hij er binnen die periode vier keer examens (met inbegrip van herexamens) over heeft afgelegd.

Buitengewoon secundair onderwijs OV 3

De namen van de structuuronderdelen in de opleidingsfase in OV 3 van het buitengewoon secundair komen in de matrix niet langer overeen met de namen van de structuuronderdelen in de kwalificatiefase.

Dat heeft repercussies voor de studiebekrachtiging: ook al op het einde van de opleidingsfase moet aan de leerling een “bewijs van competenties” worden afgegeven.

Leren en Werken

Opleidingen binnen het stelsel Leren en Werken kunnen óf vrij geprogrammeerd worden óf hun programmatie moet door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden; niet-langer-programmeerbare opleidingen worden geschrapt: een bijlage bij het besluit bevat een geactualiseerd overzicht van alle nog aanbiedbare opleidingen voor het schooljaar 2021-22, met de overeenstemmende referentiekaders en de doelen voor de beroepsgerichte vorming. Overigens kunnen leerlingen die al eerder begonnen waren aan een opleiding die uit het aanbod verdwijnt, hun opleiding nog afronden, binnen een normaal tijdsbestek (zonder overzitten).

Voor het voltijds secundair onderwijs werd de concordantiekalender al eerder vastgelegd (de concordantie gebeurt progressief, leerjaar per leerjaar, vanaf het schooljaar 2019-20). Er is er nu ook een voor de omzetting van opleidingen Leren en Werken naar duale opleidingen:

- 1 september 2021: voor concordanties die gelijkstaan met schrapping;
- 1 september 2022: voor concordanties die gelijkstaan met omzetting naar de tweede graad als de concordantietabel ze niet aanmerkt als 'te bepalen';
- 1 september 2023: voor concordanties die gelijkstaan met omzetting naar de tweede graad als de concordantietabel ze aanmerkt als 'te bepalen' en voor concordanties die gelijkstaan met omzetting naar de derde graad, op Se-n-Se na;
- 1 september 2025: voor concordanties die gelijkstaan met omzetting naar de derde graad, Se-n-Se.

Vanaf 1 september 2021 kunnen geen leerlingen meer worden toegelaten in opleidingen Leren en Werken waarvan de concordantie gelijkstaat met schrapping.

Vanaf 1 september 2022 kunnen geen leerlingen meer worden toegelaten om een getuigschrift tweede graad te behalen in opleidingen Leren en Werken waarvoor de concordantie is bepaald.

Vanaf 1 september 2023 kunnen geen leerlingen meer worden toegelaten om een getuigschrift tweede graad te behalen in opleidingen Leren en Werken en er kunnen ook geen leerlingen meer worden toegelaten om een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad te behalen in opleidingen Leren en Werken waarvoor de concordantie is bepaald.

Vanaf 1 september 2025 kunnen alle leerlingen die voordien een opleiding Leren en Werken niet of niet met vrucht hebben voltooid, studievoortgang maken in een duale opleiding, na akkoord van de toelatingsklassenraad op basis van inhoudelijke aansluiting van de opleidingen in kwestie en de studieresultaten die de leerling eerder heeft behaald.

*

Verwijzingen naar eerder opgeheven regelgeving en structuren in het stelsel Leren en Werken (screening van leerlingen, brugprojecten, centra voor deeltijdse vorming) worden geschrapt.

Beide besluiten werden toegelicht. Er werd niet over onderhandeld in sectorcomité X.